

CADRE DE CALIFICARE ÎN EUROPA EVOLUȚII 2018

Bazându-ne pe rezultatele învățării, promovăm încrederea reciprocă

Pe baza dinamicii declanșate de recomandarea din 2008 privind stabilirea cadrului european de calificări pentru învățarea de-a lungul vieții (CEC), Consiliul a convenit asupra unei recomandări revizuite în 2017⁽¹⁾. Intenția a fost de a consolida implementarea CEC în țări, sisteme și instituții, în vederea creșterii „ocupării forței de muncă, (...) a mobilității și a accesului la educație continuă”. Comisia Europeană, toate statele membre ale UE, un număr de țări terțe, partenerii sociali și multe alte părți interesate⁽²⁾ lucrează împreună pentru a asigura cartografierea coerentă, transparentă și coordonată („referențiere”) a cadrelor naționale de calificări la CEC. Utilizarea sistematică a cadrelor rezultatelor învățării promovează transparența și comparabilitatea calificărilor între țări și sisteme. S-au înregistrat progrese constante și, acum, imaginarea sistemelor europene de învățământ și formare profesională fără cadre a devenit imposibilă⁽³⁾.

DEZVOLTAREA CNC: STATUT

39 de țări europene⁽⁴⁾ dezvoltă în prezent 43 de cadre naționale de calificări (CNC-uri) care au atins diferite etape de implementare. Unele țări au revizuit saau își revizuiesc cadrele.

Cadre adoptate în întreaga Europă

Majoritatea țărilor au adoptat în mod formal CNC, fie printr-o lege, fie printr-un decret, fie printr-un regulament sau printr-un acord cu părțile interesate care instituie o platformă de dialog. Din statele membre ale UE, Spania nu a finalizat încă etapele preliminare de pregătire pentru adoptare. Cel mai recent, au fost adoptate cadre cuprinzătoare în Italia și Serbia (2018).

⁽¹⁾ <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/cee970-518f-11e7-a5ca-01aa75ed71a1/language-en>

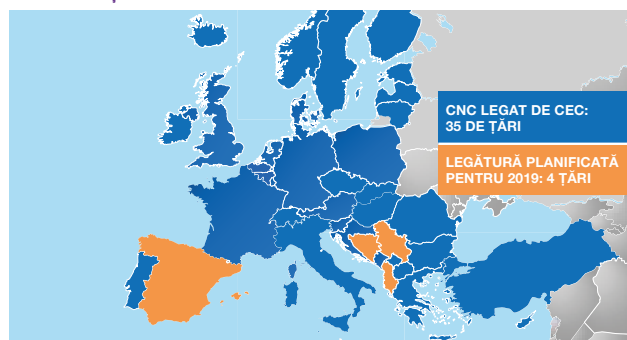
⁽²⁾ Grupul consultativ CEC supraveghează implementarea CEC la nivel european.

⁽³⁾ A se vedea și evenimentul aniversar de 10 ani al CEC din 2018: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=88&langId=en&event-sld=1296&moreDocuments=yes&tableName=events&ty-peld=92>

⁽⁴⁾ Statele membre ale UE, țările SEE (IS, LI, NO), țările candidate (AL, MO, MK, RS and TR), țările potențial candidate (BA, XK), and CH.

Mai multe țări își îmbunătățesc baza legală CNC: Grecia pregătește un decret rezidențial cu privire la CNC, Cipru are în vedere același lucru. În Ungaria, un decret guvernamental care stabilește funcționarea, guvernanta și asigurarea calității unui CNC este așteptat în 2019.

GRAFIC 1: ȚĂRI CARE AU CONECTAT CNC-URILE LA CEC

Spre cadrele operaționale

Cedefop ia în considerare 17 cadre care au ajuns într-o etapă operațională timpurie⁽⁵⁾. Țările pun bazele pentru CNC-uri (baze de date, legislație secundară, comunicare, asigurare a calității), redistribuind calificările pe baza rezultatelor învățării și populându-le treptat cadrele cu acestea. Cel mai recent, primele seturi de calificări au fost incluse în cadrele Belgiei (FR) și Liechtenstein. Lucrările pregătitoare pentru implementare au fost realizate în Albania, Bosnia și Herțegovina, Italia și Serbia.

Cedefop consideră că 21 cadre naționale au atins un statut operațional avansat⁽⁶⁾. Acestea au devenit o parte integrantă a sistemelor naționale de educație și formare și se bazează pe rezultatele învățării. Provoacarea este acum de a consolida implicarea, acceptarea și asumarea responsabilității părților interesate și, în special, percepția consumatorilor finali față de aceștia.

⁽⁵⁾ (AT, BE (FR, DE), BG, HR, CY, EL, HU, XK, LI, LT, MO, MK, RO, SK, SE, TR).

⁽⁶⁾ BE(FL), DK, CZ (cadru parțial pentru calificările EFP), EE, FI, FR, DE, IS, IE, LV, LU, MT, NL, NO, PL, PT, SI, CH, UK (ENI, Țara Galilor și Scoția).

Maparea CNC-urilor la CEC

35 de țări și-au conectat oficial cadrele naționale de calificări la CEC ⁽⁷⁾. Restul celor patru țări rămase ⁽⁸⁾ urmează să se alăture în 2019. Acest lucru înseamnă că prima etapă de corelare a CNC-urilor cu CEC este aproape finalizată. În ultimii ani, patru țări ⁽⁹⁾ și-au actualizat rapoartele de referință. Recomandarea revizuită a CEC precizează necesitatea actualizării continue a cadrelor pe măsură ce sistemele de calificare se schimbă.

CASETA 1: UN EXEMPLU: REVIZUIREA CNC FRANCEZ

Cadrul francez de calificări a fost creat în 2002 și aparține primei generații CNC. Existența sa a fost strâns legată de cea a Comitetului Național pentru Calificări Vocaționale și Profesionale (CNCP: Commission Nationale de la Certification Professionnelle) și a registrului național de calificări vocaționale/profesionale. Acesta din urmă s-a bazat pe o structură pe cinci nivele datând din 1969, nivelul V fiind cel mai scăzut și nivelul I cel mai înalt.

Având în vedere evoluția ulterioară a sistemului de calificare francez, a existat necesitatea de a actualiza structura de nivel. În ianuarie 2019, noul cadru (*Cadre Nationale des Certifications Professionnelles*) a fost adoptat, prezentând o structură de opt niveluri, strâns aliniată cu cea a CEC. Nivelurile anterioare au fost raportate la nivelurile CEC de la 3 la 8, în timp ce nivelurile 1 și 2 sunt noi. A fost înființată o nouă agenție de aptitudini cvadripartite, France Compétences, care înlocuiește o serie de structuri anterioare. Aceasta este responsabilă de conducerea CNC și a registrului calificărilor și urmărește simplificarea finanțării și a guvernării în domeniul educației și formării profesionale continue și a uceniciei.

Implementarea CNC-ului francez a fost strâns legată de sistemul de validare a învățării non-formale și informale (validation des acquis de l'expérience, VAE): toate calificările incluse în registrul național de calificare pot fi obținute prin validare, iar procedura VAE este specifică pentru fiecare dintre acestea.

Căutarea continuă pentru claritate: monitorizarea și evaluarea implementării CNC

Pentru a reflecta evoluția sistemelor naționale, tot mai multe țări evaluează și, în unele cazuri, își schimbă CNC-urile. Având în vedere recomandările unei evaluări recente a CNC, Țările de Jos intenționează să adopte o propunere legislativă în 2020 pentru a consolida temeiul juridic al cadrului lor și pentru a consolida comunicarea părților interesate.

Timpurile recente au demonstrat o dinamică ciclică în care CNC-urile sunt o poveste fără sfârșit: trebuie să

evolueze în mod constant pentru a fi relevante și pentru a adăuga valoare utilizatorilor finali. Scopul și utilizarea lor sunt mereu în schimbare, de aici necesitatea unei evaluări periodice pentru a aduna dovezi cu privire la natura lor în schimbare, în vederea informării dezvoltării lor.

Majoritatea țărilor au atribuit nivelurile CNC și CEC la calificările pe care le atribuie. Nivelurile naționale și europene de încredere permit compararea diferitelor calificări, ajutând transferul și recunoașterea. Pentru a spori înțelegerea reciprocă și încrederea în calificări, țările discută modul de îmbunătățire a procesului de referință, având în vedere implementarea din ce în ce mai puternică a rezultatelor învățării.

DOMENIUL DE APLICARE EXTINS ȘI IMPACTUL CNC-URILOR

Cadrele complexe câștigă teren

Țările europene tind să-și folosească cadrele pentru a crea hărți cuprinzătoare a calificărilor în toate sectoarele (VET, învățământ superior, învățământ general, învățarea în rândul adulților). Multe cadre sunt deschise pentru a include calificările acordate în afara educației formale și pentru a ajuta la validarea abilităților și a competențelor dobândite neformal și informal. Acest lucru este considerat esențial pentru politicile care promovează învățarea pe tot parcursul vieții și progresul prin diferite căi, un principiu care stă la baza celor mai multe CNC-uri europene. 36 din cele 39 de țări lucrează la cadre (în mod ideal) cuprinzătoare, în timp ce două țări, Republica Cehă și Elveția, aplică cadre separate pentru calificările vocaționale / profesionale și calificările învățământului superior ⁽¹⁰⁾.

Austria ilustrează modul în care poate fi dezvoltat un cadru, urmând o abordare treptată. Inițial, calificările pentru învățământul superior și EFP la nivelurile 4 și 5 urmau să fie incluse, începând cu calificările școlare și de formare profesională. În anul 2018 au fost adăugate și cartografiate exemple de calificare de meșter artizan la nivelul CEC 6. Noile acte legislative care reglementează calificările EFP, cum ar fi Meister sau Ingenieur, se referă la CNC, cel din urmă fiind inspirat direct de acesta.

În 2013, Italia a adoptat o lege care instituie un sistem național de certificare a competențelor, care cuprinde un registru al calificărilor naționale și regionale descrise în rezultatele învățării. CNC-ul italian cuprinde

(7) AT, BE (FL și WA), BG, HR, CY, CZ, DK, EE, FI, MK, FR, DE, EL, HU, IS, IE, IT, XK, LV, LI, LT, LU, MT, ME, NL, NO, PL, PT, RO, SK, SL, SE, CH, TR și Regatul Unit (Anglia, Scoția și Țara Galilor).

(8) AL, BA, RS și ES.

(9) BE (FL), EE, MT (de patru ori), și UK (Scoția).

(10) În Regatul Unit (ENI), noul cadru are un domeniu de aplicare mai larg decât cel precedent, acoperind toate calificările academice și profesionale reglementate. Nivelurile de la 5 la 8 se compară cu cele ale cadrelor de învățământ superior în Anglia, Țara Galilor și Irlanda de Nord. Cadrul scoțian și cel galez sunt cuprinzătoare. Unele țări depun eforturi pentru integrarea calificărilor în învățământul superior (HE).

zător a fost adoptat în ianuarie 2018. Acesta cuprinde 8 niveluri și acoperă calificările generale, Învățământul superior și EFP acordate la nivel național sau regional. Între timp, Italia a înregistrat deja peste 4 000 de calificări regionale pentru a fi incluse în cadrul național.

Inclusiv calificările în afara educației formale

Pentru a elabora o hartă completă a peisajelor de calificare, țările ⁽¹¹⁾ își deschid cadrele pentru a include calificările concepute și acordate de companii private și furnizori de învățământ, cum ar fi furnizorii de educație pentru adulți. Ideea este de a spori transparența absolută a acestor calificări, de a clarifica relația lor cu calificările oficiale și de a le permite cetățenilor să le utilizeze mai bine pentru învățarea pe tot parcursul vieții și dezvoltarea carierei. Cu toate acestea, acest lucru creează mai multe provocări legate de formatul și calitatea acestora, de coerența acestora cu descriptorii CNC și CEC bazate pe rezultatele învățării și necesitatea de a construi încrederea.

CNC-ul francez, un cadru incluziv, cuprinde atât calificările emise de stat, cât și cele private. Decizia de includere a unei calificări în registrul național se bazează pe valoarea și calitatea acesteia pe piața forței de muncă.

Olanda deține o piață mare privată de educație și formare profesională, cu peste 1,3 milioane de participanți și peste 12 000 de furnizori. 84% din toată materia de învățare destinată adulților este privată. Includerea unei calificări private în CNC-ul olandez îi conferă o etichetă de calitate puternică, sporind comparabilitatea, valoarea și încrederea oamenilor în ea. A existat un număr tot mai mare de cereri din partea furnizorilor de educație non-formală, care indică vizibilitatea cadrului. Până în februarie 2019, 65 de calificări nereglementate au fost atribuite nivelurilor CNC.

Polonia a creat un CNC cuprinzător susținut de un registru integrat de calificare care cuprinde toate calificările. Nivelul „calificărilor de piață” a început recent. La începutul anului 2019, 41 dintre acestea au fost incluse în registrul național, cu mult mai multe până în 2020.

Austria și Germania desfășoară proceduri pilot privind includerea calificărilor în afara educației formale. Irlanda și Danemarca au adoptat un temei juridic în acest sens.

Integrarea calificărilor internaționale

Urgența calificărilor internaționale reflectă globalizarea economiilor europene și piețele muncii. CEC acționează ca un dispozitiv de traducere pentru toate tipurile și nivelurile de calificare, inclusiv cele atribuite de or-

ganismele internaționale. Îmbunătățește oportunitățile pentru titularii unor astfel de calificări pentru a intra pe piețele europene ale muncii sau în sistemele de educație și formare profesională. Cu toate acestea, pentru a se sigura că CEC sprijină învățarea pe tot parcursul vieții mobilitatea și integrarea profesională în practică, este esențială alinierea consecventă a calificărilor internaționale prin intermediul diferitelor CNC. Datele disponibile sugerează că, în 2018, nouă țări au adoptat sau au dezvoltat proceduri naționale pentru includerea calificărilor internaționale în CNC-uri ⁽¹²⁾.

ADUCEREA CADRELOR LA FRONT OFFICE

Utilizarea percepției publice și a părților interesate

Pentru a avea o valoare reală pentru cetățeni, cadrele trebuie să devină mai vizibile pentru aceștia. Acest lucru poate fi atins doar dacă actorii din domeniul educației și al pieței muncii utilizează din ce în ce mai mult cadrele în activitatea lor zilnică, transformându-i într-o realitate tangibilă pentru utilizatorii finali. În ultimii ani, mai multe țări ⁽¹³⁾ și-au monitorizat și evaluat cadrele, le-au accentuat relevanța și vizibilitatea și și-au îndrumat mai bine implementarea în continuare.

CASETA 2: CONȘTIENȚIZAREA PUBLICĂ RIDICATĂ A CNC-ULUI MALTEZ

Un sondaj din 2016 a arătat că aproape 70% din populație este conștientă de existența CNC-ului maltez, cu niveluri chiar mai ridicate pentru cei care îl utilizează în mod activ. Organismul public responsabil cu acest cadru a colaborat cu angajatorii și a creat un centru de informare privind recunoașterea calificărilor pentru a încuraja utilizarea acestuia. Principalul portal de angajare al țării JobsPlus utilizează cadrul pentru eliberarea permiselor de muncă, iar nivelurile CNC sunt utilizate în sisteme de stimulente, cum ar fi bursele și reducerile fiscale. Angajatorii folosesc cadrul pentru recrutarea muncitorilor și dezvoltarea carierei, iar organismele publice specifică nivelurile CNC în locurile de muncă vacante. Campaniile de conștientizare prin intermediul mass-media social, postere și clipuri video au fost adresate instituțiilor publice și private de învățământ, consiliilor locale și altor organisme guvernamentale.

Calificările care au niveluri CNC/CEC

30 de țări indică acum nivelurile CEC/CNC în noile documente de calificare și/sau în suplimentul Europass ⁽¹⁴⁾; 24 de țări au inclus niveluri în bazele lor naționale de

⁽¹²⁾ BG, FR, LI, NL, PT, SI, SK, SE, UK.

⁽¹³⁾ EE, IE, LV, MT, NL, PL, SI, UK.

⁽¹⁴⁾ AT, BE (FL, FR), CZ, DK, EE, FI, FR, DE, EL, HU, IS, IE, IT, XK, LV, LT, LU, MT, ME, NL, MK, NO, PL, PT, RO, SI, SE, CH, TR, și Regatul Unit; în unele țări numai nivelurile CNC sunt indicate.

⁽¹¹⁾ Inclusiv NL, SI, SE și Regatul Unit-Scotia.

calificări ⁽¹⁵⁾. Mai multe țări, cum ar fi Estonia, Germania și Slovenia, indică nivelurile CNC/ CEC în toate documentele de calificare, profesionale și generale. În majoritatea cazurilor, însă, s-au înregistrat multe progrese în domeniul educației și formării profesionale (EFPI și/ sau EFPC) și, într-o mai mică măsură, în calificările pentru învățământul general. Incluziunea nivelurilor CNC/CEC în calificările pentru învățământul superior a fost până acum limitată, cu excepția suplimentului de diplomă Europass. Acest lucru reflectă faptul că, în mod normal, este de datoria instituției (autonome) de atribuire să decidă incluziunea nivelurilor CNC/CEC.

Comunicare și informare

Unele țări au luat măsuri pentru a promova conștientizarea CNC-urilor. Irlanda a desfășurat campanii de informare adresate furnizorilor de educație și formare profesională și profesioniștilor de orientare care, la rândul lor, promovează conștientizarea CNC cu cursanții și ceilalți utilizatori finali. O campanie de comunicare pentru anul 2019 se va concentra asupra organismelor de atribuire, a cercetătorilor, a legislatorilor și a partenerilor sociali.

CASETA 3: PROMOVAREA CNC ȚINTĂ: CAZUL SCOȚIEI

Cadrul scoțian este unul dintre cele mai vechi cadre globale din Europa, prezentând 12 nivele și care susțin toate politicile guvernamentale. Cuprinde toate tipurile de calificare, în jur de 11 500 până în prezent, dintre care aproximativ 1 000 aparțin sindicatelor, angajatorilor și organismelor profesionale.

Vizibilitatea sa este asigurată deoarece nivelurile sale sunt indicate în toate documentele de calificare acordate. Pe lângă site-ul său web, acoperirea mass-mediei sociale și o prezentare frecventă la evenimente, cadrul este promovat de un program ambasador al școlii, care îi formează pe profesori și pe elevii săi să creeze informații cu privire la acesta altor profesori, elevi și părinți. Nivelurile CNC sunt incluse în programele școlare și programele de formare națională. Utilizarea regulată de către practicienii de orientare și de consiliere promovează de asemenea vizibilitatea cadrului și se bucură de o importanță crescândă în sectorul colegiilor. În 2015/16, mai mult de 4 000 de studenți s-au orientat spre rutele de articulare dintre calificările naționale superioare și cursurile de nivel superior datorită cadrului.

Cele mai vechi cadre din Europa sunt cadrul irlandez, cel francez și cel britanic (Scoția și Țara Galilor); acestea au făcut progrese în a deveni „versatile”. Ele au devenit trăsături permanente ale sistemelor naționale de calificări, care stau la baza tuturor politicilor de educație și formare. Aceste cadre au integrat toate tipurile de calificări, publice și private, și au acces la învățarea non-formală și informală. În timp ce clasificarea și transparența rămân obiective importante, ele ajută la accesul la studii sau la angajare. Cadrele din Regatul Unit și Irlanda sunt bine cunoscute de utilizatorii finali: nivelurile lor se referă la diplome și certificate, sunt utilizate pentru îndrumare, recrutare și dezvoltare a resurselor umane și sprijină recunoașterea calificărilor străine și a învățării anterioare.

CASETA 4: CADRELE CALIFICĂRII ÎN JURUL LUMII

© Shutterstock/Toria

În ultimii ani, cadrele calificărilor din întreaga lume s-au dezvoltat rapid. A patra ediție a Inventarului global al cadrelor regionale și naționale de calificări (viitoare) va include mai mult de 100 de cadre naționale și șapte regionale, precum și teme selectate transversale.

Multe dintre aceste cadre s-au adâncit și s-au lărgit din 2017, mărturisind schimbările sociale, economice și tehnologice, globalizarea piețelor forței de muncă, migrația și apariția acreditărilor digitale, toate reprezentând noi provocări pentru recunoașterea calificărilor și a competențelor.

Cedefop; ETF; Unesco; Institutul Unesco pentru învățarea de-a lungul vieții (viitoare). Inventarul global al cadrelor naționale și regionale de calificări 2019.

Asigurarea continuității relevanței CNC-urilor

Există o aspirație generală în rândul țărilor de a continua să dezvolte și să implementeze cadre pentru a-și maximiza potențialul. Cadrele au contribuit la utilizarea mai consistentă a rezultatelor învățării și la revizuirea și reînnoirea calificărilor, de exemplu ca și ‘calificări educaționale’ ⁽¹⁶⁾ la nivelurile 1 până la 4 în Belgia (FL) și

⁽¹⁵⁾ AT, BE (FL, FR), CZ, DK, EE, FR, DE, EL, HU, IE, XK, LV, LT, MT, ME, NL, MK, PL, PO, RO, SI, SK, TR, și Regatul Unit. În prezent; unele țări includ numai nivelurile CNC.

⁽¹⁶⁾ Calificările dobândite în cadrul sistemului de educație formală flamandă.

calificări de învățământ general în Lituania. Acestea au promovat cooperarea părților interesate din întreaga lume a educației și muncii, îmbunătățirea calității și relevanței calificărilor, permeabilitatea sistemelor și căilor, paritatea respectului pentru calificările EFP și validarea

învățării non-formale și informale. Cadrele de calificări și-au găsit locul în peisajul european al educației și al formării: rolul lor viitor va depinde de actualizări și îmbunătățiri continue și de capacitatea lor de a promova învățarea și angajarea cetățenilor.